

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primo ratio[n]e naturalis co[n]ditionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De Natiuitate

tis affectibus veneremur totaque deuotione laudem? oēs parit qz omibz parata ē subitū diū impendere z grām impetrare. **I**ō bñ dicit Bern. Ille sol? sileat laudes tuas? go brā qz te in suis necessitatibz fidelit inuocari sibi senserit defuisse. Et Chrys. Dulcis maria nō est fas te posse illū desere qz spem suā fiducialit in te posuerit. Hec ille. Suā etenim dulcedinē z beniuolentiaz iexamabile nobz oñdit. cū nos hortat: nos vocat: nos dulcit iurat dī. Trāste ad me oēs zc. z sequit: z a generationibz meis implemini. i. regenerationibz spūalibz p grāz factz z fiendis meis meritis z intercessiōibz bus glōsosis apd deū. Qui edūt me adhuc elurterē. i. qz gustant meā dulcedinē qz ē cibus z potus. i. tota spūalis aie refectio ad huc desiderabunt p̄mpli? gustare z p̄fectius. Hec ē p̄ditio spūalium qz q̄nto amplius gustant tanto magis desiderant. seq̄t. Qui audit me. i. iurationem meā dulcissimā: non p̄fundet finalit p̄fusiōe damnationis eterne: z qz opant in me nō peccabūt. i. qz regulabūt oga sua exēplari uite mee qz sē p̄ fuit purissima z rectissima. Et qz elucidat me/magnificādo corde puro z deuoto gratias a deo mihi datas. uitā eternā habebūt. Nā in euāgelio dicit saluator. Si q̄s mihi mistrauerit honorifica. eū p̄ me? zc. Et iter. Vbi ego sū ibi z minister me? erit. **I**ō. xij. Qui aut ministrat p̄ gīm glōse ministrat z ei? filio. qz em̄ m̄ez honorificat p̄pter filiū: magis honorificat filiū. Iuxta illud maximā logicā. Propter qd est vnū qd qz tale z illud magis. **I**ō qz honorificat m̄ez dñi z ei ministrat honorificabit a deo p̄ter cū ipso filio erit in glia celesti. Hanc igit m̄ez elucidem? eā laudādo grā eius magnificādo. vr̄ ei? meritis z p̄cibz p̄sumat? to hui? instabilis eui flexu ad uitā eternā eū ea z serijs angelis p̄ringam? Amen.

Aliud thema p̄ finone p̄cedenti. **E**o em̄ m̄ pulcre dilectionis z timoris z magnitudinis Eccl. xliij. In plona glōsissime dei m̄ris introducitur hec verba. In quibz ipsa benignissime atqz dulcissime nos hortat ad eius dilectionē reuerentiā z deuotionē: ostendens tres suas singulares excellentias. **P**rima est excellentia inuolabilis puritatis: p̄pter quā a nobis ē maxie diligibilis. **I**ō dicit.

Ego m̄ pulcre dilectiōis: mater in quā p̄ excellentiā qz p̄re ceteris omibz post deū um diligibilis. z dicitur hec dilectio pulchra ratione sue puritatis. **S**ecunda est excellentia inextimabilis dignitatis: p̄pter quā a nobis est reuerentissime honorabilis. **I**ō dicit. Ego mater timoris. scz reuerentialis. Nam ad eā p̄pter suam admirabilem dignitatē p̄cipue habere debem? reuerentia. **T**ertia est excellentia inuincibilis potestatis. p̄pter quā a nobis est cū oī deuotionē laudabilis qz scz illa sua mirabilis potestas nobis est maxime necessaria z utilis. **I**ō dicit. Ego mater magnitudinis. magne virtutis z p̄tatis. Et sicut iam dicitū est noie m̄ritatis intelligit spūalis qdā excellentia respectu dilectiōis z aliorū quorū se dicit matrē. Poteris ulterius profectū qui iuxta ea que i p̄cedenti finone dicta sūt.

Alius sermo de natiuitate

Orietur stella

Orietur iacob. Numeri. xliij. Aduentus alicuius persone notabilis z precipue auctoritatis puta regis aut regine in ciuitate aliquā solet p̄nunciari z p̄conizari. Ideo aduentus siue natiuitas glōse matris dei regine totius mundi multis fuit p̄phetarū atqz patriarchaz variisqz effiguris p̄nunciata z p̄conizata. Inter quas p̄conizationes vna est in qua p̄nunciata est natiuitas huius virginis sub noie stelle in verbis p̄dictis. Ber. Ipsa est nobilis stella orta ex iacob cui? radius illuminat vniuersū mundū. Dicit aut stella p̄ similitudinē z trāsumptionē vr̄. i. p̄ similitudinē stelle intelligam? excellentiā virginis z p̄mūctas. Comparat itaqz virgo clarissima stelle celi z vocatur stella p̄ tres precipuas rationes.

Primo ratiōe naturalis cōditionis. **S**ecūdo rōne stellaris signatiōis. **T**ertio rōne spūalis opatiōis.

Prima igit similitudo marie ad stellam sumitur ex ratiōe naturalis cōditionis stelle. Et hec naturalis cōditio est triplex. videlicet.

Cōditio puritatis. **C**ōditio incorruptibilitatis. **C**ōditio luminositatis.

Prima igitur est naturalis peditio puritatis. Est enim stelle natura purissima sine infectione: sine macula. Jo sicut puritate pigitur nis q̄ exempta fuit ab oi forde z ab oi pcti infectione. De hac puritate vide aliq̄ i ser. supraposito z infra in fime de pceptione. Secda e naturalis peditio incorruptibilitatis. Est em natura stelle incorruptibilis Jo sicut inuolabilitate marie q̄ nunq̄ potuit violari aliq̄ vicio seu corrumpti neq̄ pcto mortali neq̄ veniali. Vide s. ser. d assup. ca. j. ar. j. Tertia est naturalis peditio luminositatis. Est em stella naturalit lūino sa: nō q̄ dem ex se lumen h̄s: sed naturalit est lumis receptiva a sole: Ideo signat spiritali marie claritate quā habuit etiā a sua natiuitate nedū ex vtero s̄ etiā i yre/ro. Et hec claritas posset assignari triplex. Prima est claritas originalis nobilitatis de q̄ cantat ecclia. Clara ex stirpe dauid. de q̄ vide in superiori ser. c. ij. ar. j. Secda e claritas virtualis sublimitatis. Fuit enim omnibz p̄tibus poznata atq̄ clarissima. Nam p̄tutes z gr̄e claritates aie seu lumi na dicunt. Jo dicebat saluator. Barth. v. Luceat lux v̄a corā hoibz. Virtutes q̄ p̄e z gr̄e sūt aie q̄ lucet hoibz q̄n h̄mōi virtutes z gr̄e p̄deunt extra in opa virtuo sa. Tertia est claritas sapiential luminositatis. Sapia q̄ppe b̄n d̄ claritas aie q̄ i intellectū illuminat. De sapientiali aut claritate virginis vide in superiori ser. ca. ij. ar. ij. Recte itaq̄ d̄ virgo br̄a z vocat stella p̄pter p̄formitatem ad naturalem stelle p̄ditio nem. imo multo excellentior sunt p̄dicte p̄ditiones sp̄ualiter in br̄a p̄gine q̄ naturalit i stella. Est enim virgo br̄a purissima: incorruptibilissima: atq̄ splendidissima. Parz igitur p̄tima rō.

Secunda similitudo marie ad stellam sumitur ex rōne stellar' significationis. De stellis d̄r Gen. j. vt sint in signa zc. Proinde albumasar ait. Laus deo q̄ creauit stellas z posuit ornamenta lucernas in significationes vt p̄berent ductū rōnalibz. Recte igitur conuenit marie nomē stelle: q̄ ipa fuit i signū. Signū q̄ppe est qd̄ se offert sensui aliquid aliud derelinquens intellectu. Maria aut i carnatū deū sensui p̄ntauit q̄ in terris v̄sus est et cū hoibz conuersat' ē. vt d̄r Ba. i. r̄ud. ij. S̄ aliqd̄ intellectu derelinq̄t qz

per hoc q̄ dei filiū in carnō visibilem exhibuit: diuinitatē p̄ fidem intellectui patefecit. p̄terea b̄n d̄r signū. Vñ et Esa. vj. dixit d̄ns ad achaz. Vere tibi signū a dō tuō zc. Et seq̄. dabit d̄ns ipe vobis signum. Ecce virgo p̄cipiet z pariet zc. Fuit aut beata virgo signū triplex. Primo signū manifestatiū diuine potentie q̄ sc̄z in ea cōp̄letū est excellentissimū op̄ diuine potētie sc̄z incarnatio verbi. Nam vt d̄r Dam. in principio terr'. Nihil est maius q̄ deū fieri hominē. Secdo est signū declaratiū diuine sapientie. Nam incarnatio verbi facta in ea ē excellentissimū op̄ diuine sapie Dam. vbi s̄. Per incarnationis mysteriū monstrat dei sapia q̄m sic inuenit difficult' mi decentissimā solutionē. Tertio est signū demonstratiū diuine clemētie. In ope ei diuine incarnationis qd̄ factū in p̄gineo v̄tre marie excellentissime demonstrant diuina bonitas z clemētia. Dam. Per incarnationis mysteriū monstrat dei bonitas q̄m nō despicit p̄ij plasmat' infirmitatē. Idē circo de virgine gl̄iosa recte p̄r exponit illd̄ Apo. c. xij. Signū magnū apparuit in celo mulier. zc. in celo videt' militat' ecclesie. Nunq̄ em ante virginis natiuitatē apparuerat tale vel tantū signū. mulier inquam amicta sole. i. ornata oim p̄tutuz claritate. oim gratiaz luminositate: z ipsius diuini solis luminosissima presentigilitate. Patet igitur secda ratio principalis.

Tertia similitudo virginis sacratissime ad stellam celi: sumitur ex rōne sp̄ual' operationis quas operatur stella in his inferioribus. Est aut h̄mōi operatio triplex.

- 1. Illuminatio
- 2. Quiescentia
- 3. Moderatio

Prima operatio. Nulle est illūtiō. Stellat em et illūnat noctem. Ps. Lunā z stellas in p̄trem noctis. Sic aut et br̄a virgo noctem hui' seculi illūnat. Nō em aduentū hui' virginis peccati nebula totū mundū occupauerat. Erāt em oēs gentes q̄ nebule turbidibz agitate. vt dicit' ij. Pet. ij. Processit aut virgo q̄ fulgida stella: effugans tenebras: vt de illa dicit' possit illud Eccl. i. Quasi stella matutina in medio nebule. Stella siquidē matutina per rad' suos nocturni frigoris obscuritatē serenat z te'

